

saar maatte man have valgt en bestemtere Affattelse, end Lovforslaget har. Seg vil tilføie, at hvis man havde gjort det, vilde det rimeligvis ikke være gaaet igjennem i det andet Thing, saa havde det mødt — i det Mindste slutter jeg det efter Forhandlingerne der — en saa bestemt Modstand der, at det havde været en Hindring for, at Loven gik igjennem med den Bestemmelse. i. Hvad angaar det andet Spørgsmaal, saa kan der efter min Mening ikke være Tvivl om, at Ministeriet eller de Autoriteter, som uddele disse Bevillinger — det er jo i Underinstansen ikke Justitsministeren, men Amtmanden, der bevilger disse — maa være berettiget til at skjønne, om det falder ind under den Ramme af Sager, som maa være beneficerede. Nu er i de fleste Tilfælde denne Ramme givet mere simpelt og klart end i denne Lov; men Skjønnets om Sagen falder ind under denne Ramme eller ikke, maa Administrationen have. Naar det hedder i Lovgivningen, at Kommuner ere berettigede til fri Proces i Fattig- og Skolesager, saa maa Administrationen være berettiget til at afgjøre, om vedkommende Sag falder ind under den Kategorii, altsaa om det virkelig er en Fattig- eller Skolesag eller en Sag, der ikke strengt taget kan benævnes saaledes, og deraf afhænger det, om Bevilling skal gives eller ikke. Det Afgjørende er ikke, om den, der søger Bevillingen, siger, at det er en Fattig- eller Skolesag, og derfor vil have Bevilling. Noget Vigtigt er Tilfældet i denne Lov. Her bliver Bausfeligheden, at Omraadet for de Tilfælde, hvor der kan forlanges fri Proces, ikke er givet saa skarpt og klart, som i de fleste andre Tilfælde; det vil ogsaa i Reglen vise sig her — for at blive ved det brugte Exempel med Fattig- og Skolesager — at adskillige Tilfælde ogsaa her give Anledning til Tvivl. Der har været Tvivlsspørgsmaal; man har nægtet en Ansøgning om fri Proces, som er søgt af den Grund, fordi det ikke kunde anerkjendes, at Sagen kunde karakteriseres saaledes; saaledes ogsaa her. Derfor har jeg ment, at et vist Skjøn maa gøres anvendeligt, og det udtalte jeg ogsaa under den Behandling, som fandt Sted i Landstinget, for at den Tvivl, man der reiste, ikke skulde lægge en efter min Mening ikke tilstrækkelig begrundet Hindring i Veien for Loven.

N. J. Larsen: Seg er enig i, at Administrationen maa skjønne over, at et Andragende om fri Proces i et bestemt Tilfælde falder ind under den forlangte Ramme. Derom kan der sikkert ingen Tvivl være. Men hvis nu Skjønnets bliver det, at An-

dragendet falder indenfor den forlangte Ramme, saa spørger jeg: Mener da Administrationen sig beføiet til at skjønne videre, om i det givne Tilfælde Andragendet er beføiet eller ikke — med andre Ord: Hvis en Mand, der har været arresteret, søger fri Proces for at faae Erstatning, og de rent faktiske, positive Betingelser ere til Stede, at han har været arresteret og er bleven løsladt, uden at Sagen er bleven forfulgt — mener saa den ærede Justitsminister sig beføiet til at skjønne over, om i det konkrete Tilfælde det er begrundet eller ikke for vedkommende Mand at ville forfølge Sagen til Erstatning?

Justitsministeren (Mellermann):

Det kommer an paa den Lovbestemmelse, som skal anvendes, hvorledes den formulerer Rammen. Naar Sagen utvivlsomt falder indenfor Rammen, saa kan der ikke negtes fri Proces. Her er jo egentlig Rammen angivet i § 1: det er ikke nok, at Vedkommende har været underkastet Varetægtsfængsel og derefter frifindes og løslades, uden at Sagen forfølges til Dom; men han har kun Ret til fri Proces, naar han efter de fremkomne Oplysninger maa antages at være uskyldig i den Forbrydelse, for hvilken han er fængslet. Skal man gjøre en streng Fortolkning gjældende her, saa maa det sidste Moment ogsaa komme i Betragtning. Men det, som jeg bemærkede før, gik navnlig i den Retning at mene, at det er et Princip, som Administrationen ikke skal eller bør følge, og heller ikke følger; naar der er nogen som helst Grund, til at tro, at en Mand er i det Tilfælde, som falder ind under denne Lov, saa bør man ogsaa give ham fri Proces.

N. J. Larsen: Det forekommer mig, at den høitærede Minister ikke skjælnet rigtig skarpt mellem, hvad der maa være Administrationens Sag, og hvad der maa være Domstolenes Sag. Naar Vedkommende har siddet i Varetægtsfængsel og er bleven løsladt, uden at Tiltale reises, saa synes det mig uimodsigeligt, at det næste Spørgsmaal, om der i det givne Tilfælde har været Grund til at holde ham arresteret eller ikke, maa være Noget, som Domstolene afgjøre og ikke Administrationen. Hvis Ministeriets Resolutions er gaaet ud fra, at det Sidste ogsaa henhører under Administrationens Afgjørelse, saa forekommer det mig rigtigt nok, at saa har den høitærede Minister ikke loyalt fortolket og anvendt Loven af 5te April d. A.

Justitsministeren (Mellermann): Med Hensyn til den sidste Bemærkning skal